

Innocents i apallissats

Pacient que ingressa d'urgència el dia 7 de setembre de 1987, per estar afectada de malaltia inflamàtòria pèlvica, i resta hospitalitzada fins al dia 15 del mateix mes. En el decurs de l'hospitalització es practicaren anàlisis complementàries que mostren serologies positives davant el citomegalovirus i herpesvirus. Reingressa per reincident del mateix procés entre el 7 i el 14 de desembre de l'any passat.

Ha estat també diagnosticada de tricomonias vaginal, condilomes venèris i displàsia moderada del coll uterí. Està en l'actualitat en fase de tractament».

Aquesta fitxa clínica correspon a M.C.G.S., 14 anys. La crònica negra ho prova a diari: els menors estan adquirint cada vegada més protagonisme en els temes delicatius. Robatoris, maltractaments, abusos deshonestos, prostitució... Les dades s'acumulen de manera alarmant però disperses. València és la segona ciutat de l'estat en delictes comesos per menors. Hi va al darrere Barcelona, i a ningú no se li escapa que aquest creixement està relacionat amb l'alt nivell de drogaaddicció entre menors. És una dada entre altres.

La justícia espanyola està col·lapsada, mancada de mitjans i amb una legislació anquilosada. La Llei de Tutelar de Menors es basa en un text anticonstitucional. I en això coincideixen tant Josep Lluís Jori, jutge de Menors de Barcelona, com Esther Giménez-Salinas, directora del Centre d'Estudis i Formació de la Direcció General de Protecció i Tutela de Menors.

A tot arreu, però, la manca de dades. Un estudi encarregat per la Comissió Interministerial de la Joventut, valora en un 5% els pares que maltracten els fills. Només a Catalunya, l'any 1987, es van tramitar 710 casos de retirada de tutela als pares. En aquests moments, el Departament de Justícia de la Generalitat treballa en 5.089 casos de reeducació i reinserció. La perifèria barcelonina, allà on la crisi social és més aguda, és la que subministra més casos.

Violacions. Situació límit

On les xifres s'esfondren, però, és en el cas de les violacions i la prostitució de menors. El 1987, d'un total de 600 casos de sol·licitud d'acolliment presentades al Tutelar de Menors de Ca-

València és la segona ciutat de l'estat en delictes comesos per menors. Hi ha, al darrere, Barcelona. Per desgràcia, els menors estan adquirint cada vegada més protagonisme en les pàgines de successos.

Ramon Aymerich

On la crisi social és més aguda, s'incrementa l'explotació dels menors.

talunya, només 10 estaven relacionades amb aquestes pràctiques. No obstant, es té la sensació que això no és més que la punta d'un iceberg. Anècdotes sinistres com les de Josep Alberch, acusat en el seu moment d'abusar de més de 300 menors, són eloqüents. Perquè l'activitat del pederastra no s'esgotava amb el manteniment de relacions, sinó que, Polaroid en mà, comercialitzava les fotografies que anava realitzant. Que Josep Alberch s'hi guanyés la vida, ja diu prou del mercat existent.

La cap d'urgències de l'Hospital de Teresa, Emília Puy, afirma que «si els maltractaments ja són difícils de denunciar als jutges per les pressions dels pares, les violacions i els abusos ho són molt més. Quan el nen o la nena es ne-

guen a contestar qui ha estat el responsable de la violació, pots començar a imaginar que l'executor està relacionat amb l'àmbit familiar».

Per contra, quan el violador no té res a veure amb la família, les coses són molt més fàcils. El passat 10 de juny, la guàrdia civil detenia Francisco Pérez Martín, de 27 anys, acusat de violar i abandonar al bosc el menor J.G.J. d'onze anys, veí de Cardedeu. L'home de la camioneta «blanquiazul» —com es coneixia a Francisco Pérez— ha es-

tat durant mesos l'obsessió de la guàrdia civil de mig Catalunya i sembla estar relacionat amb prop de deu casos de violació de menors ocorreguts en els darrers mesos.

Altres casos han tingut un final més expeditiu. El 16 de maig era detinguda Isabel Tejerina Alvarez, de 24 anys, que es confessava autora d'haver assassinat a bastonades el veí de la Pobla del Gornal, Joaquim Gascó, de 64 anys. Isabel Tejerina explica sense embuts els fets al jutge i a la premsa: «Aquest home no es mereixia viure. Em va violar quan tenia 14 anys. M'he passat deu anys buscant-lo. Ara ja l'he trobat».

La Sida com a detonant

La pregunta que es fan ara els ex-

perts és si s'ha produït un augment en aquest tipus de delictes, o si més senzill, les víctimes s'han decidit per denunciar uns delictes que abans quedaven ocults. Potser per aquesta raó els casos del metge d'Amposta, César Mayor Pla i del capellà de Polinyà, Jordi Sanabre, han aixecat tanta polèmica.

El 13 de juny, la policia detenia el metge de 52 anys César Mayor Pla. La denúncia havia estat presentada per quatre menors —entre 13 i 15 anys— que afirmaven haver mantingut relacions amb el metge a canvi de diners. Tot havia començat —explica la policia— quan un dels menors havia acudit al consultori del metge per operar-se de fimosi. A Polinyà va ser el menor Pius B.S. de 13 anys

el que es decidí a denunciar als pares unes relacions que mantenia de feia mesos. En els dos casos es tractava de relacions que un bon dia els menors havien decidit tallar. En els dos casos, també, la Sida ha estat el detonant de les denúncies. A Polinyà, Pius B.S. confessà als pares en descobrir-se uns grans benignes a l'esquena i relacionar-los amb una xerrada sobre la Sida a l'escola. A Amposta, també, els quatre afectats havien pres la decisió després d'assistir a un cicle d'informació sobre la malaltia a l'Institut Ramon Berenguer IV de la ciutat.

Quan la IV Conferència Internacional sobre la Sida, celebrada a Estocolm aquests dies, ha revelat que no existeixen estudis globals sobre els canvis de comportament ocasionats per la malaltia, aquestes informacions no han deixat de sorprendre. Fonts de la Direcció Adjunta de Prevenció i Control de la Sida del Departament de Sanitat han afirmat que no s'està realitzant en aquests moments cap tipus de campanya sobre el tema. Encara que, això sí, s'estigui preparant documentació per enviar-la. No obstant, més enllà de l'alarma, es veu de manera positiva que aquestes xerrades provoquin la denúncia de fets d'aquests tipus.

Tibant del fil de la prostitució

El cas amb què s'obre aquest reportatge, el de la menor M.C.G.S., il·lustra les conseqüències físiques dels me-

HOSPITAL CLÍNICO PROVINCIAL DE BARCELONA
INFORME DE ASISTENCIA

Apellido(s) _____ Nombre _____
Atendido por el Dr. _____ Departamento Prof. Ginecología
Se informa de _____ Fecha 27-01-88

Paciente que ingresó de urgencia el día 7 de Septiembre de 1987, por estar afectada de enfermedad inflamatoria pélvica por una lesión hospitalizada hasta el día 15 de dicho mes. En el transcurso de la hospitalización se practicaron análisis complementarios que mostraron serología positiva frente al citomegalovirus y herpesvirus. Retorno a la nueva, por recidiva del mismo proceso entre el 7 y el 14 de Diciembre del pasado año.

Ha sido también diagnosticada de tricomoniasis vaginal, condiloma venéreos y displasia moderada de cuello uterino, estando en la actualidad en fase de tratamiento.

HOSPITAL CLÍNICO PROVINCIAL DE BARCELONA
El Jefe del Departamento o Servicio, _____
El Médico, _____

Historial clínic d'una menor maltractada.

nors prostituïts. El calvari de M.C.G.S. ha estat llarg. Reclutada per una prostituta d'ofici, venuda a un proxeneta, drogada amb psicotròpics —Rohipnol és el més usual—; forçada i violada, sotmesa al terror i les vexacions —li van introduir un bastó per tal de dilatar-li l'anus— i explotada en unes condicions prou dures: 30.000 ptes. diàries mínimes de calaix, M.C.G.S. recorda haver estat 45 dies a clubs de Corsà i la Bisbal. Deu dies més al Club España de Castelló, 14 dies

a Palma, a Via Sindicato, uns altres tants a Madrid, a Costa Fleming. Finalment torna a la Bisbal, d'on és rescatada per un client.

Aquest és un entre els molts expedients amb què treballa la Comissaria de Menors dels Mossos d'Esquadra. Després d'un any just de funcionament, el prestigi d'aquesta unitat s'ha bastit a força de desarticular —del gener cap ací— sis xarxes de prostitució de menors. El resultat de les seves investigacions ha permès ja dibuixar el retrat-robot d'aquestes xarxes a Catalunya. Es tracta d'una prostitució amagada —a diferència del País Valencià—, escassa i cara. Un proxeneta no controla més de deu menors —preferentment nenes—. El caràcter itinerant d'aquesta prostitució i el fet que els menors estiguin sempre amagats, ha fet molt difícil de treure l'entrellat d'aquest submón.

«Ho havíem intentat tot —explica Bernat Baró, sergent de la Brigada de Menors—, sotmetre les menors a identifications constants, infiltrar agents dins les xarxes, però va ser impossible perquè es tracta d'un món molt tancat. No vam recollir els primers fruits fins que no vam adoptar una estratègia més flexible. Rodejar les menors i seguir-les, guanyar-nos la seva confiança fins que es decidissin a firmar les denúncies. Donar-los protecció les 24 hores del dia. És una feina delicada perquè no ens podem permetre el luxe que represaliïn alguna de les menors. Aleshores tot el prestigi i la confiança que ens hem guanyat se n'aniria en orris». □

DOMÈNEC UMBERT

La Generalitat de Catalunya ha creat un departament per cuidar-se dels menors.